

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 22 maja 2026 r.

Poz. 2204

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.103.2026.AB WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 22 maja 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

uchwały nr XIX/110/26 Rady Gminy Białowieża z dnia 30 kwietnia 2026 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIV/98/2000 Rady Gminy w Białowieży z dnia 28 czerwca 2000 r. w sprawie zmiany nazwy ulicy w Białowieży.

UZASADNIENIE

W dniu 30 kwietnia 2026 r. Rada Gminy Białowieża podjęła uchwałę nr XIX/110/26, która wpłynęła do organu nadzoru w dniu 5 maja 2026 r. i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym w dniu 15 maja 2026 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

W ocenie organu nadzoru ww. uchwała w sposób istotny narusza art. 2 oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.), z uwagi na dokonanie zmiany uchwały, która nie została ogłoszona w wojewódzkim dzienniku urzędowym, aktem prawa miejscowego, którego wejście w życie uzależnione jest od uprzedniego ogłoszenia w dzienniku urzędowym.

Mocą przedmiotowej uchwały Rada Gminy Białowieża dokonała zmiany uchwały nr XIV/98/2000 Rady Gminy w Białowieży z dnia 28 czerwca 2000 r. w sprawie zmiany nazwy ulicy w Białowieży, w ten sposób, że dotychczasowa nazwa ulicy „gen. bryg. pilota Michała POLECHA” stanowiąca drogę publiczną zaliczoną do kategorii dróg gminnych otrzymała nazwę „gen. Brygady Pilot Michała Polecha”.

Zgodnie z § 3 uchwały Nr XIX/110/26 Rady Gminy Białowieża z dnia 30 kwietnia 2026 r. *uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.*

Natomiast uchwała nr XIV/98/2000 Rady Gminy w Białowieży z dnia 28 czerwca 2000 r. w § 2 stanowi, że *uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez wywieszenie na tablicach ogłoszeń w gminie.*

W ocenie organu nadzoru, organ jednostki samorządu terytorialnego posiadający kompetencję do wydania określonego aktu, może go także zmienić. Jednakże powyższa zmiana powinna nastąpić w takim samym trybie, w jakim nastąpiło podjęcie pierwotnego aktu, mając również na uwadze charakter norm prawnych danej uchwały.

Charakter prawny aktu zmieniającego jest obowiązkowo taki sam, jak aktu zmienianego. Przepisy zmieniające mają charakter niesamodzielny. Nie jest zatem możliwe, by pierwotny akt nie był opublikowany w wojewódzkim dzienniku urzędowym, a jego wejście w życie nie było uzależnione od uprzedniego w nim ogłoszenia, zaś zmiana tego aktu została dokonana poprzez przyjęcie uchwały, której wejście w życie jest uzależnione od uprzedniego ogłoszenia w dzienniku urzędowym. Rozwiązanie takie powodowałoby nieczytelność i stan niepewności prawnej w zakresie obowiązywania uchwał ogłoszonych w tym publikatorze.

Wprowadzenie dwóch różnych trybów wejścia w życie uchwały – innej w uchwale pierwotnej i innej w uchwale zmieniającej, powoduje, że akt ten jest sprzeczny z wyrażoną w art. 2 Konstytucji RP zasadą demokratycznego państwa prawnego. Z powołanego przepisu Trybunał Konstytucyjny wyprowadza tzw. zasadę przyzwoitej legislacji. Składa się na nią szereg dyrektyw złączonych pod względem aksjologicznym (służą one ochronie wspólnych wartości, jakimi są zaufanie obywateli do państwa i prawa oraz pewność prawa) oraz funkcjonalnym (stanowią dyrektywy kierowane do prawodawcy i odnoszą się do procesu tworzenia prawa). Zasada prawidłowej legislacji została ukształtowana jako system ściśle ze sobą powiązanych dyrektyw adresowanych do prawodawcy, wskazujących jak należy dokonywać zmian prawa w państwie prawnym (K. Działocha, T. Zalasinski, Zasada prawidłowej legislacji jako podstawa kontroli konstytucyjności prawa, Przegląd Legislacyjny 2006, nr 3). Nie ulega wątpliwości, że również lokalny prawodawca pozostaje związany tą zasadą na etapie stanowienia uchwał.

Ponadto jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej jest zasada praworządności, to jest działania tych organów na podstawie i w granicach prawa. Jest to zasada rangi konstytucyjnej (art. 7 Konstytucji RP), z której wynika w szczególności zakaz domniemywania kompetencji organu władzy publicznej, a tym samym nakaz by wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej.

Powyższe rozważania są istotne z punktu widzenia oceny legalności badanego aktu. Określając wejście w życie uchwały nr XIV/98/2000 z dnia 28 czerwca 2000 r. Rada Gminy w Białowieży postanowiła, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i nie skierowała tego aktu do publikacji w dzienniku urzędowym, co wskazuje, że przyjęła, iż uchwała ta jest aktem kierownictwa wewnętrznego.

W przypadku uchwały Nr XIX/110/26 z dnia 30 kwietnia 2026 r. Rada Gminy Białowieża przyjęła natomiast, że stanowi ona akt prawa miejscowego, postanawiając w § 3, że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Tego rodzaju działanie organu stanowiącego nie znajduje oparcia w obowiązującym porządku prawnym.

Końcowo należy zauważyć, że uchwały dotyczące nazw ulic podjęte na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym powinny być podejmowane jako akty prawa miejscowego.

Oceniając powyższe naruszenie przepisów prawa należy stwierdzić, że zachodzi konieczność stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości. Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Urszula Matusiewicz-Jasińska